

ZAŠTO DJECA VJEŽBAJU? EVALUACIJA JEDNE MOTIVACIJSKE SKALE

Smiljka Horga¹ i Dean Štimac²

¹ Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb

² Ponder - Psihološka priprema sportaša, Zagreb

Izvorni znanstveni članak

UDK: 796.012:159.938(-053.2)

Primljeno: 04.10.1998.

Prihvaćeno: 28.01.1999.

Sažetak

Na osnovi istraživanja Wankela i Kreisela (1985), konstruiran je upitnik uživanja u vježbanju, koji je primijenjen na 23 učenice i 23 učenika petih razreda jedne osnovne škole. Radi provjere hipotetske strukture upitnika (intrinzički, socijalni i ekstrinzički razlozi uživanja u vježbanju), njegova je faktorska struktura određena posebno za djevojčice i posebno za dječake, jer je multivarijatna diskriminacijska analiza pokazala statistički značajne razlike u odgovorima dviju skupina na čestice upitnika. Ni u djevojčica ni u dječaka hipoteza nije potvrđena u potpunosti. I u jednih i u drugih izolirani su socijalni i ekstrinzički razlozi uživanja u vježbanju, dok su se intrinzički razdvojili u dva faktora, i to u: uzbuđenje igre i težnju za majstorstvom u djevojčica, te izazov i težnju za majstorstvom u dječaka.

Ključne riječi: psihologija sporta, tjelesno vježbanje, djeca, motivacija, faktorska analiza, upitnik, multivarijatna diskriminacijska analiza

Abstract:

WHY DO CHILDREN EXERCISE? EVALUATION OF THE MOTIVATION INVENTORY

Based on the research conducted by Wankel and Kreisel (1985) an exercise enjoyment inventory was constructed and applied to a sample of 23 girls and 23 boys from the fifth class of a primary school in Zagreb. In order to investigate the hypothetical structure of the inventory (the intrinsic, social and extrinsic exercise enjoyment motives), its factor structure was determined for girls and for boys separately, because the multivariate discriminant analysis showed statistically significant differences between the two groups. Neither in girls nor in boys was the hypothesis completely confirmed. In both groups the social and extrinsic exercise enjoyment motives were isolated, while the intrinsic motives were split into the two following factors: the excitement of the game and improving the skills of the game in girls, on the one hand, and the challenge and improving the skills of the game in boys, on the other.

Keywords: psychology of sport, children, exercise, motivation, inventory evaluation, factor analysis, multivariate discriminant analysis

Uvod

Istraživanja o motivaciji mladih sudionika u vježbanju i sportu ukazuju na to da su primarni pokretači sportske aktivnosti i vježbanja u djece težnja za razvijanjem vještine, uzbuđenje same igre, uživanje u pokretima i slično. Razlozi koje obično stariji smatraju rukovodećima u dječjoj sportskoj aktivnosti, kao što su nagrade, težnja da se udovolji roditeljskim ili trenerovim željama, pobjeda i slično, znatno se rjeđe nalaze u odgovorima na pitanja brojnih upitnika o motivaciji za vježbanje.

Czikszentmihalyi, (1975, prema Harris, 1978) tvrdi kako djeca mogu spontano doživjeti potpunu uronjenost u aktivnost. Tu

uronjenost naziva "flow". U takvim uvjetima djeca postižu najbolje rezultate, a ujedno i uživaju u aktivnosti. Da bi se postiglo stanje uronjenosti u aktivnost, moraju se zahtjevi i izazovi tjelesne aktivnosti uskladiti s vještinama i mogućnostima sudionika (Chalip i sur., 1984). Scanlan i suradnici (1993) utvrdili su da je osnovna varijabla koja određuje stupanj zaokupljenosti sportom u mladim sportaša upravo uživanje u sportskoj aktivnosti.

Wankel (1993) uživanje promatra kao "pozitivnu emociju, pozitivno afektivno stanje. Ono po prirodi može biti homeostatičko, nastalo iz zadovoljenja biotičkih potreba (npr. potrebe da se bude aktivan) ili usmjereno prema razvoju ličnosti, odnosno percepciji uspješne primjene vlastitih mogućnosti kako bi se

odgovorilo zahtjevima okoline." (str.153) Drugim riječima, postoji više različitih izvora uživanja u sportskim aktivnostima.

Wankel i Kreisel (1985) daju pregled nekoliko istraživanja o razlozima participacije u sportskim programima za mlade. U uzorcima različite dobi i različitog izbora programa prevladavaju, tzv. intrinzičke nagrade (uživanje, zabava, dobro se provesti, igra - iznad 70%), sljedeći su po važnosti, ali sa znatno manjim postotkom (ispod 15%), ovladavanje vještinom i postizanje majstorstva (igrati dobro, pobijediti, pobijediti protivnika), a ispod 5% svi ostali, tj. socijalni razlozi za participaciju i ekstrinzičke nagrade.

U okviru projekta "Psihičke promjene pod utjecajem tjelesnog vježbanja" Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu, što ga financira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, konstruirane su tri nove skale mogućih razloga za vježbanje, pod tri različita modela američkih autora: Gill i Deeter (1988; kompetitivnost, pobjeda, osobni ciljevi u sportu), McAuley, Duncan i Tammen (1989; facete intrinzičke motivacije na temelju radova Harterove) te Wankel i Kreisel (1985; intrinzički, socijalni i ekstrinzički razlozi uživanja u vježbanju). U ovome se radu evaluira Mali upitnik uživanja u sportu, izraden na temelju istraživanja Wankela i Kreisela (1985).

Upitnik hipotetski sadrži tri skupine razloga za vježbanje: intrinzičke, socijalne i ekstrinzičke, pa je cilj rada provjeriti mogu li se ti razlozi identificirati u faktorskoj strukturi upitnika.

Osim toga, također se željelo provjeriti postoje li određene motivacijske razlike između djevojčica i dječaka. Istraživanja (primjerice, McElroy i Kirkendall, 1980.) ukazuju na mogućnost da postoji razlika u intrinzičkoj (djevojčice) i ekstrinzičkoj (dječaci) usmjerenosti vježbanja.

Metoda

Ispitanici

Osnovna škola "Matija Gubec", koju pohađaju naši ispitanici, ušla je u projekt "Europske mreže škola koje promiču zdravlje", što ga financiraju Comission of the European Communities, Council of Europe i World Health Organisation.

Ispitani su učenici iz dva petnaest razreda škole u lipnju 1995. Oni su poslužili kao pretpokusni razredi za glavni eksperiment koji je počeo u rujnu 1995. na učenicima svih petih razreda škole.

Uzorak je obuhvatio 23 djevojčice i 23 dječaka.

Motivacijska skala

Mali upitnik uživanja u sportu konstruirali su Wankel i Kreisel (1985) na temelju dva izvora informacija: iscrpnog pregleda literature iz područja sportske motivacije mladih i motivacije općenito te otvorenog intervjua s 50 mladih sportaša. U konačnu verziju upitnika uključeno je 10 čestica, odnosno razloga koje su mladi sportaši najčešće spominjali. U istraživanju Wankela i Kreisela te su čestice bile organizirane u Thurstoneovu skalu uspoređivanja u parovima (45 usporedaba). No, zbog vremenskog ograničenja za ovo su istraživanje čestice preuređene tako da se na svaku odgovara na Likertovoj skali od 5 stupnjeva. Čestice opisuju već navedene intrinzičke, ekstrinzičke i socijalne razloge za vježbanje:

1. razveseliti druge
2. nagrade
3. pobjeda
4. prijatelji
5. momčad
6. sportska vještina
7. usavršavanje vještine
8. osobni doprinos igri
9. uzbuđenje igre
10. uspoređivanje vještine s drugima.

Obrada podataka

Izračunate su osnovne deskriptivne vrijednosti za svaku česticu za svaki uzorak posebno. Razlike između dječaka i djevojčica u odgovorima na čestice ljestvice testirane su multivarijatnom diskriminacijskom analizom. Određena je i faktorska struktura čestica upitnika, posebno za djevojčice i posebno za dječake, tako da je inicijalni koordinatni sustav s karakterističnim korjenovima većima od 1.0 transformiran neortogonalnom rotacijom po obli-min kriteriju.

Svi bitni elementi provedenih analiza navedeni su u naslovima tablica.

Tablica 1: Osnovni statistički parametri: aritmetička sredina ($\bar{x}$), centralna vrijednost (C), minimalni (MIN) i maksimalni (MAX) rezultat te standardna devijacija (s) čestica Malog upitnika uživanja u vježbanju za djevojčice i dječake

	Djevojčice					Dječaci				
	$\bar{x}$	C	MIN	MAX	s	$\bar{x}$	C	MIN	MAX	s
1.	2.78	3	1	5	1.51	3.35	4	1	5	1.70
2.	2.22	1	1	5	1.48	3.91	4	1	5	1.35
3.	2.70	3	1	5	1.52	4.35	5	2	5	.83
4.	4.22	5	1	5	1.24	4.61	5	1	5	1.08
5.	3.35	4	1	5	1.53	4.17	5	1	5	1.27
6.	4.43	5	3	5	.66	4.65	5	1	5	.93
7.	4.43	5	3	5	.73	4.52	5	3	5	.73
8.	3.43	4	1	5	1.38	4.09	5	1	5	1.28
9.	4.00	5	1	5	1.41	4.13	4	2	5	.92
10.	3.22	4	1	5	1.44	3.56	4	1	5	1.62

Rezultati i rasprava

U tablici 2 navedeni su rezultati kanoničke diskriminacijske analize. H_1 - kvadrat od 19.176 značajan je na razini od 0.05, pa se Wilksova lambda (0.611583) i kanonička korelacija između pripadnosti skupini i odgovora na motivacijske čestice od 0.6232 mogu smatrati značajnima.

Tablica 2: Rezultati kanoničke diskriminacijske analize: standardizirani koeficijenti diskriminacijske funkcije (x), struktura diskriminacijske funkcije (f), univarijatni F-omjer za 1 i 44 stupnja slobode, značajnost F-omjera (sig) i centrioidi skupina

	x	f	F	sig
1.	.06	.23	1.4289	.2383
2.	.45	.77	16.5818	.4461
3.	.74	.86	20.9000	.0002
4.	.14	.22	1.3045	.0000
5.	-.11	.38	3.9910	.2596
6.	.13	.17	.8283	.0520
7.	-.27	.08	.1636	.3677
8.	.28	.32	2.7778	.6879
9.	-.16	.07	.1375	.1027
10.	-.33	.15	.5911	.7126
			Djevojčice	-.77941
			Dječaci	.77941

Statistički značajne razlike u strukturi razloga za bavljenje i uživanje u vježbanju između djevojčica i dječaka nisu neočekivane. Dobivene su u istraživanjima McElroya i Kirkendalla (1980) i drugih, i to uvijek u smjeru prevladavanja "pobjedničkih" vrijednosti u dječaka i vrijednosti razvoja vještine u djevojčica.

Opisani sklop razlika nije do kraja potvrđen u ovom istraživanju, odnosno, potvrđen je samo u dijelu koji se odnosi na "pobjedničke" vrijednosti vježbanja. Naime, koeficijenti i struktura diskriminacijske funkcije i univarijatni F-testovi pokazuju da je osnovni uzrok razlika između djevojčica i dječaka želja za nagradom i za pobjedom, dok ostali razlozi, a pogotovo razlozi razvoja vještine, ne doprinose strukturi diskriminacijske funkcije niti su pojedinačne razlike u tim česticama statistički značajne. Smjer razlika (centrioidi skupina) pokazuje, naravno, da su dječaci skloniji nagradama, pogotovo pobjedi, dok su im djevojčice manje sklone. Uostalom, to je vidljivo i iz prosječnih vrijednosti odgovora na ove čestice u tablici 1. Dječaci su postigli veće prosječne vrijednosti (3.91 nagrada, 4.35 pobjeda), a i homogeniji su u svojim procjenama od djevojčica. Prosječne vrijednosti djevojčica iznose 2.22 za nagradu i 2.70 za pobjedu.

Prema tome, opravdano je pristupiti analizi strukture odgovora na Mali upitnik izvora uživanja u vježbanju za svaki uzorak posebno.

Tablica 3: Rezultati komponentne analize: karakteristični korijeni (L), postotak njima objašnjene varijance matrice interkorelacija čestica (%) i kumulativni postotak varijance (cum%) u uzorku djevojčica i uzorku dječaka

	Djevojčice			Dječaci		
	L	%	cum%	L	%	cum%
1	3.96832	39.7	39.7	2.71453	27.1	27.1
2	1.87142	18.7	58.4	1.72990	17.3	44.4
3	1.31922	13.2	71.6	1.57082	15.7	60.2
4	1.11880	11.2	82.8	1.12097	11.2	71.4

Tablica 3 pokazuje da su u oba uzorka dobivena po četiri karakteristična korijena veća od 1.0, pa su, prema tome, u oba izolirane po četiri glavne komponente. Osnovna razlika između djevojčica i dječaka u ovom dijelu analize može se uočiti u veličini varijance prve glavne komponente. U djevojčica je ta vrijednost bitno veća nego u dječaka, pa je i prva glavna komponenta u uzorku djevojčica znatno pregnantnija, odnosno sličnija jednom općem motivacijskom faktoru vježbanja nego u dječaka.

Prema očekivanjima Wankela i Kreisela (oni ta očekivanja, doduše, nisu pokušali provjeriti analizom strukture upitnika) čestice Malog upitnika uživanja u vježbanju rasporedile bi se ovako:

Razlozi za uživanje u vježbanju

	Ekstrinzički	Socijalni	Intrinzički
1. razveseliti druge	1		
2. nagrade	1		
3. pobjeda	1		
4. prijatelji		1	
5. momčad		1	
6. sportska vještina			1
7. usavršavanje vještine			1
8. osobni doprinos			1
9. uzbuđenje igre			1
10. uspoređivanje vještine			1

Međutim, ni u djevojčica ni u dječaka nije dobivena struktura posve identična Wenkelovoj i Kreisellovoj hipotezi. To je vidljivo i iz broja izoliranih značajnih glavnih komponenata, a onda, naravno, i iz projekcija i korelacija čestica skale s oblimin faktorima

(tablica 4), a i iz sljedećeg prikaza:

	Faktori							
	Djevojčice				Dječaci			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.razveseliti druge			-1					1
2.nagrade				1				1
3.pobjeda					1			1
4. prijatelji		1						1
5.momčad		1						1
6.sportska vještina			1					1
7.usavršavanje vještine				1				1
8.osobni doprinos		1						1
9.uzbuđenje igre			1					1
10.uspoređivanje vještine		1						1

U uzorku djevojčica struktura čestica upitnika o uživanju u vježbanju ipak je bliža hipotezi od strukture istih čestica u uzorku dječaka.

U djevojčica su relativno jasno izolirani socijalni razlozi uživanja u vježbanju (prvi faktor). Dvije čestice na prvom faktoru, iako izvorno uvrštene u intrinzičke razloge za vježbanje, ne odudaraju sadržajem isuviše od socijalno usmjerenih razloga vježbanja (uspoređivanje vještine s ostalima i osobni doprinos igri).

Isto su tako nedvosmisleno utvrđene i ekstrinzičke pobude za vježbanje (četvrti faktor). U tom faktoru nedostaje samo čestica "razveseliti druge" koja, doduše, predstavlja ekstrinzički razlog vježbanja, ali se u uzorku djevojčica ponaša kao pokazatelj onoga što nikako nije razlog za vježbanje.

Tablica 4: Rezultati analize strukture čestica motivacijske skale: projekcije čestica na oblimin faktore (A), korelacije čestica s oblimin faktorima (F) i korelacije faktora (M) u uzorku djevojčica i uzorku dječaka

	Djevojčice				Dječaci			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
A								
1.	.25	-.22	-.68	.39	.04	.49	.48	.48
2.	-.08	.13	-.08	.98	.07	.84	-.09	.20
3.	.05	.05	.14	.90	.78	-.05	-.03	.10
4.	.85	.05	-.22	-.04	-.12	-.07	.95	.05
5.	.69	-.35	-.20	.25	.33	.79	-.01	.10
6.	-.07	.90	.03	.20	.85	.12	-.11	-.15
7.	.20	-.33	.78	.29	.84	.00	.07	-.10
8.	.87	.11	.27	-.06	-.18	.19	.01	.80
9.	.36	.83	-.19	-.04	-.18	.62	.01	-.08
10.	.59	.33	.15	.22	.26	-.10	.52	.61
F								
1.	.43	-.19	-.70	.50	.11	.57	.49	-.49
2.	.36	.12	-.09	.95	.16	.82	.00	.12
3.	.44	.06	.13	.93	.77	.02	.01	.11
4.	.85	.13	-.26	.32	-.08	.00	.94	.11
5.	.77	-.27	-.24	.54	.42	.82	.08	.03
6.	.11	.89	.03	.17	.86	.21	-.07	-.17
7.	.25	-.31	.77	.37	.85	.11	.10	-.09
8.	.84	.20	.23	.30	-.16	.11	.07	.78
9.	.44	.87	-.21	.12	-.11	.61	.06	-.13
10.	.71	.39	.12	.47	.27	-.08	.56	.65
M								
1	1.00				1.00			
2	.10	1.00			.10	1.00		
3	-.05	-.00	1.00		.05	.09	1.00	
4	.43	.00	-.01	1.00	.01	-.08	.07	1.00

Intrinzički razlozi uživanja u vježbanju razdvojili su se u drugi i treći faktor, u uzbuđenje igre i težnju za samostalnošću u vježbanju, odnosno u želju za postizanjem majstorstva. S obzirom na istraživanje Weissove, Bredemeierove i Shewchuka (1985), a na osnovi ideja Harterove o facetama intrinzičke motivacije, ovu podjelu možemo smatrati logičnom.

Matrica korelacija faktora pokazuje jedino osrednju povezanost prvog (socijalnog) i četvrtog (ekstrinzičkog) faktora, što se na temelju dosadašnjih saznanja, moglo, i očekivati.

U dječaka je došlo do miješanja hipotetski određenih ekstrinzičkih i intrinzičkih razloga uživanja u vježbanju. Najjasnije su se odvojili socijalni razlozi za vježbanje (treći faktor), doduše, samo s jednom česticom (prijatelji).

Nadalje, i dio intrinzičkih razloga formira samostalno svoj faktor (četvrti), a sadržajem podsjeća na jedan od oblika intrinzičke usmjere-

renosti aktivnosti, na težnju za svladavanjem izazova ili, kako je interpretirano u istraživanju Horga i Baršnik (1991), na težnju za realiziranjem osobnih mogućnosti. Čestica "razveseliti druge" funkcionira i u dječaka u četvrtom faktoru u istom smislu kao i u djevojčica, tj. kao ono što nije razlog za vježbanje, iako maksimalnu, i to pozitivnu, projekciju ima na drugom faktoru.

Preostale čestice kao da nisu poštovala hipotezu, odnosno, prvi i drugi faktor kontaminirani su i vanjskim i unutrašnjim razlozima za uživanje u vježbanju.

Prvi bi se faktor mogao interpretirati slično kao i treći u djevojčica, tj. kao težnja za postizanjem majstorstva. No u dječaka je ta težnja usko vezana s težnjom za pobjedom ili, bilo bi još točnije reći, u funkciji je pobjede. Naime, dječaci na taj način doživljavaju razlog "usavršavanje u vještini." No, ovaj je sklop vrijednosti vježbanja dobiven i u drugim

istraživanjima, pa ne začuđuje upravo takva kombinacija razloga za vježbanje u dječaka.

Drugi faktor sadrži i ekstrinzičke i socijalne i intrinzičke razloge, izmiješane na način kako bi se to očekivalo u mlade djece. Naime, Wankel i Kreisel su, usprkos konzistentnosti rezultata po dobi (7-8, 9-10, 11-12 godina), u mlađih utvrdili nešto jače prevladavanje i socijalnih i ekstrinzičkih razloga vježbanja. Drugim riječima, ovaj faktor ukazuje na možda još nedovoljno učvršćenu motivacijsku strukturu u dječaka.

S druge strane, sadržaj faktora može podsjetiti i na posve ekstrinzičke pobude za vježbanje u dječaka. Nagrade i razveseliti druge ionako pripadaju vanjskim razlozima. Biti član momčadi za dječake možda ima više vrijednost nagrade, negoli vrijednost druženja, a uzbuđenje igre također može funkcionirati kao nagrada, relativno nezavisna od same igre.

Za razliku od djevojčica, faktori uživanja u vježbanju u dječaka su međusobno nezavisni, što bi značilo da se mogu javiti u bilo kojoj kombinaciji. Ovakav nalaz proturječi nalazima Roberts, (1984), o čestoj kombinaciji vanjskih i socijalnih razloga i rijetkoj kombinaciji unutrašnjih razloga s ostalim razlozima vježbanja.

Premda nije potvrđena hipoteza o rasporedu ekstrinzičkih, socijalnih i intrinzičkih razloga uživanja u vježbanju, rezultati ove preliminarnе analize strukture čestica *Malog upitnika*

uživanja u vježbanju nisu potpuno nesuglasni s dosadašnjim spoznajama u području motivacije za vježbanje. Najprije, razlike između djevojčica i dječaka u razlozima za vježbanje djelomično su sukladne s dosadašnjim nalazima o prevladavanju ekstrinzičkih pobuda u dječaka. Te se razlike pokazuju i u analizi strukture upitnika.

Nadalje, izolirani se faktori mogu ipak, usprkos neslaganju s hipotezom, u oba uzorka objasniti do sada utvrđenim skupinama razloga za vježbanje. U djevojčica to su: socijalni razlozi, ekstrinzički razlozi, uzbuđenje igre i težnja za majstorstvom, a u dječaka: socijalni razlozi, izazov (realizacija osobnih mogućnosti), težnja za majstorstvom i pobjedom te ekstrinzički razlozi udruženi sa željom za pripadanjem momčadi. Odnosno, kako ističu Wankel i Berger (1990), bez obzira na mnoštvo različitih motivacijskih mjera korištenih u istraživanjima o zabavi/ uživanju/ zadovoljstvu/ pozitivnim posljedicama vježbanja, koje bez iznimke podliježu kritici zbog sumnjive pouzdanosti i valjanosti (što vrijedi i za mali upitnik korišten u ovom istraživanju - Cronbachov koeficijent od .78 dobiven na istom uzorku), "konzistentnost akumuliranih rezultata je impresivna" (str.170). Čini se, barem autorima, da i prezentirano istraživanje konvergira prema konzistentnosti ukupnih dosadašnjih spoznaja u području analize pozitivnih aspekata vježbanja i sporta.

Literatura

1. Chalip, L., Czikszenmihalyi, M., Kleiber, D. and Larson, R. (1984). Variations of experience in formal and informal sport. *Research Quarterly*, 55(2): 109-116.
2. Czikszenmihalyi, M.(1975). Play and intrinsic rewards. *J.Humanistic Psychol*, 15(3): 41-63.
3. Gill, D.L., T.E.Deeter (1988). Development of the sport orientation questionnaire. *Research Quarterly*, 59(3): 191-202.
4. Horga, S. i T.Baršnik (1991). Metrijske karakteristike i latentna struktura novog upitnika stavova prema tjelesnom vježbanju. *Primijenjena psihologija*, 12(3-4): 95-107.
5. McAuley, E., T.Duncan i V.Tammen (1989). Psychometric properties of the intrinsic motivation inventory in a competitive sport setting: A confirmatory factor analysis. *Research Quarterly*, 60(1): 48-58.
6. McElroy, M.A., D.R.Kirkendall (1980). Significant others and professionalized sport attitudes. *Research Quarterly*, 51(4): 645-653.
7. Roberts, G.C. (1984). Toward a new theory of motivation in sport: The role of perceived ability. U: J.M.Silva, R.S.Weinberg, (ur.) *Psychological foundation of sport*, str.214-228. Champaign IL: Human Kinetics.

8. Scanlan, T.K., J.P.Simons, P.J.Carpenter, G.W.Schmidt, B.Keeler (1993). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain. *J.Sport and Exercise Psychol*, 15(1): 16-38.
9. Wankel, L.M.(1993). The importance of enjoyment to adherence and psychological benefits from physical activity. *Int.J.Sport Psychol*, 24: 151-169.
10. Wankel, L.M. i B.G.Berger (1990). The psychological and social benefits and physical activity. *J of Leisure Research*, 22(2): 167-182.
11. Wankel, L.M. i P.S.J.Kreisel (1985). Factors underlying enjoyment of youth sports: Sport and age group comparisons. *J. Sport Psychol*, 7: 51-64.
12. Weiss, M.R., B.J.Bredemeier i R.M.Shewchuk (1985). An intrinsic/extrinsic motivation scale for the youth sport setting: A confirmatory factor analysis. *J.Sport Psychol*, 7:75-91.